



MEDLEMS-
UNDER-
SÖKNING

Karriär på lika villkor för advokater

Jusek



GÅR
DET ATT
KOMBINERA
KARRIÄR OCH
FAMILJ?

Karriär på lika villkor?

UNDERSÖKNING BLAND ADVOKATSEKTIONENS MEDLEMMAR

Kvinnor och män ska självklart ha lika karriärförutsättningar. På advokatbyråer är dock enbart var femte delägare kvinna och hos de största advokatbyråerna är det ännu färre. Detta trots att statistik från Advokatsamfundet visar att kvinnor inom yrket ökar. Kvinnor är i majoritet bland de biträdande juristerna på advokatbyråer, och så har det varit ett tag. De når dock i liten utsträckning de riktigt höga tjänsterna.

Jusek har undersökt hur medlemmar som är anställda på en advokatbyrå ser på karriär och familj. Går det att kombinera? Vi har ställt frågor om företagets inställning till föräldraledighet och om den påverkar de anställdas möjlighet till löneutveckling och karriär. En motsvarande undersökning genomfördes 2006.

Svaren visar på stora skillnader beroende på om du är man eller kvinna. Det finns också skillnader beroende på hur stor byrån är. Storleken på byråerna hänger också samman med vilken inriktning det är på verksamheten.

Arbetsmiljön inom advokatbranschen har diskuterats under lång tid. Det finns en ökad medvetenhet om att arbetsliv och föräldraskap måste gå att kombinera. Vissa arbetsgivare löser detta med ekonomisk hjälp till föräldrar som anlitar städhjälp eller annan service.

Men trots att allt fler tar frågorna på allvar har utvecklingen i stort sett stått stilla sedan förra undersökningen 2006. Det är i dag lika många kvinnor som känner sig missgynnade i fråga om lön och delägarskap som det var då förra undersökningen genomfördes.

Det är sannolikt som en av de svarande säger: *Advokater behöver inte städhjälp, barnflickor och matkassar, vi behöver en normal syn på arbete där vi precis som många andra kan jobba en åttatimmarsdag. Det ska inte anses normalt att jobba hela dagen för att sedan fortsätta jobba efter nattning.*

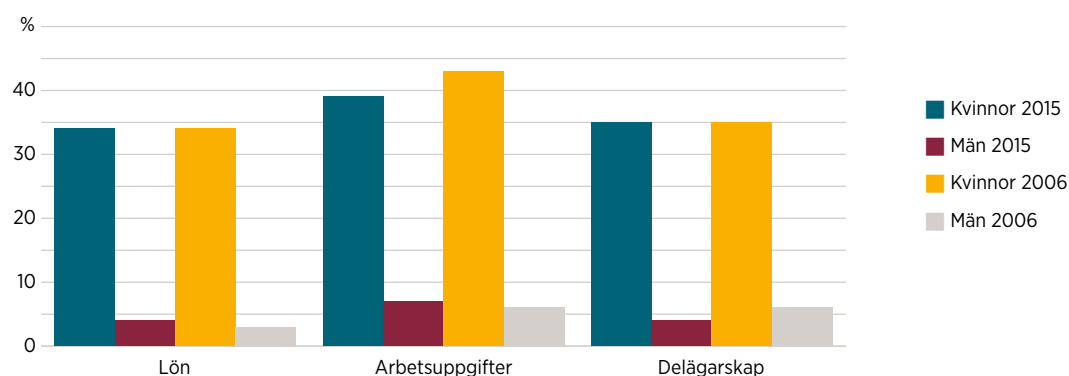
Att kvinnor och män kan göra karriär på lika villkor är viktigt för den enskilde individen men också för kvaliteten inom rättsväsendet. Advokatbyråerna förlorar talanger när kompetenta kvinnor och män väljer andra yrken och branscher på grund av stelbenta attityder och krav på ständig tillgänglighet.

På moderna arbetsplatser ska det till exempel gå att anpassa arbetstiden så att man kan hämta och lämna barn på förskolan. Att arbetsgivaren ger föräldralediga medarbetare föräldralön, som komplement till föräldrapenningen, kan bidra till ett mer jämställt uttag av föräldraledigheten. Så är det redan i dag på många arbetsplatser, men inte överallt. Det är också viktigt att personer på ledande positioner bejakar föräldraskap och föräldraledighet. Även om advokatyrket ställer särskilda krav på till exempel medarbetarnas tillgänglighet går det att hitta lösningar som gör det möjligt att må bra både i arbetet och som förälder.

Missgynnad på grund av kön?

Liksom 2006 har vi ställt frågor om man anser att man blivit missgynnad jämfört med personer av motsatt kön när det gäller lön, delägarskap och arbetsuppgifter.

TRE TILL FYRA AV TIO KVINNOR ANSER SIG HELT ELLER DELVIS MISSGYNNADE I FRÅGA OM...



43 procent av kvinnorna svarar 2015 att de helt eller delvis blivit missgynnade när det gäller arbetsuppgifter. Vidare anser drygt trettio procent av kvinnorna att de blivit helt eller delvis missgynnade i fråga om lön respektive delägarskap. Resultatet är i stort sett oförändrat från förra mätningen. Det är fortfarande betydande skillnader i svarsmönster mellan kvinnor och män. Frågan är ställd till alla, oavsett om respondenten har barn eller inte.

JÄMFÖRELSE
KVINNOR OCH
MÄN, 2006
OCH 2015

Går det att förena arbete på advokatbyrå med föräldraskap?

Drygt var fjärde kvinna svarar nej på frågan om de skulle arbeta kvar på sin nuvarande arbetsplats om det blir aktuellt att skaffa barn/fler barn.

SKULLE DU ARBETA KVAR PÅ DIN NUVARANDE ARBETSPLATS OM DET BLIR AKTUELLT FÖR DIG ATT SKAFFA BARN/FLER BARN?	KVINNA	MAN
Ja	73 %	89 %
Nej	27 %	11 %

I analysen ingår inte personer som svarat ej relevant/ej aktuellt på frågan.

Skillnaden är stor beroende på om man jobbar på stor eller liten byrå, framför allt för kvinnor. Av de kvinnor som arbetar på en stor byrå (med fler än 10 anställda jurister) säger 31 procent att de inte skulle arbeta kvar om de fick barn/fler barn. För mindre byråer är siffran 21 procent. Motsvarande siffra för män på stora och små byråer är 14 respektive 7 procent.

UPPLEVER DU ATT DET FINNS EN POSITIV INSTÄLLNING TILL FÖRÄLDRALEDIGHET PÅ DIN ARBETSPLATS?	KVINNA	MAN
Ja	69 %	85 %
Nej	31 %	15 %

Drygt 30 procent av kvinnorna svarar nej på frågan om de upplever att det finns en positiv inställning till föräldraledighet på arbetsplatsen. Motsvarande andel bland männen är 15 procent.

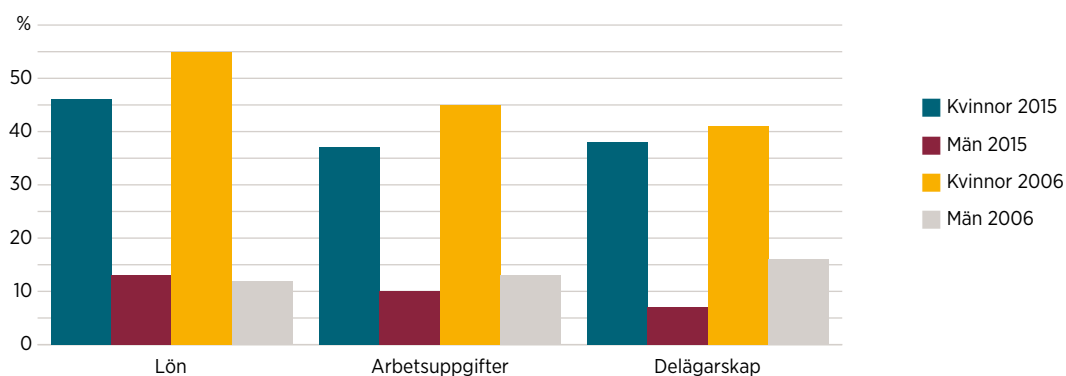
A black and white portrait of a middle-aged man with a shaved head and a light beard, wearing a dark suit jacket over a white collared shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is blurred, showing what appears to be an office or professional setting with other people out of focus. A bright yellow circle is overlaid on the lower-left portion of the image, containing white text.

VARA
FÖRÄLDER
OCH ARBETA
PÅ ADVOKAT-
BYRÅ

När man har hemmavarande barn...

Vi har ställt ett antal frågor som rör föräldraskap/föräldraledighet specifikt till de personer som har hemmavarande barn som är femton år eller yngre. 360 kvinnor och 219 män ingår i gruppen.

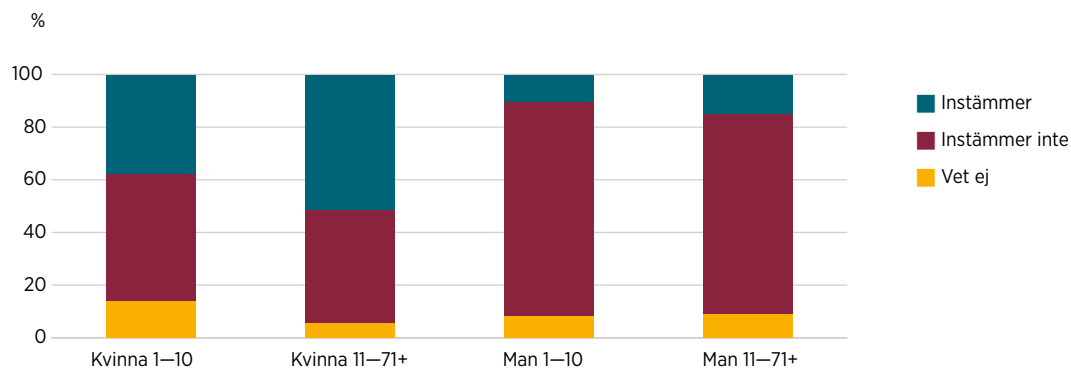
ANSER DU ATT DU PÅ GRUND AV DITT FÖRÄLDRASKAP/DIN FÖRÄLDRALEDIGHET NÅGON GÅNG UNDER DIN TID PÅ ADVOKATBYRÅ MISSGYNNATS I FRÅGA OM...



LÖN

När det gäller lön anser 46 procent av kvinnorna i undersökningen att de har blivit missgynnade helt eller delvis på grund av föräldraskap/föräldraledighet. Andelen som anser sig missgynnade bland kvinnorna är lägre än i mätningen 2006. En tydlig skillnad mellan män och kvinnor i enkätsvaren kvarstår. Av kvinnor som jobbar på en större byrå svarade 51 procent att de upplevde sig missgynnade i fråga om lön.

ANSER DU ATT DU PÅ GRUND AV DITT FÖRÄLDRASKAP/DIN FÖRÄLDRALEDIGHET NÅGON GÅNG UNDER DIN TID PÅ ADVOKATBYRÅ MISSGYNNATS I FRÅGA OM LÖN/LÖNEFÖRMÄNER?

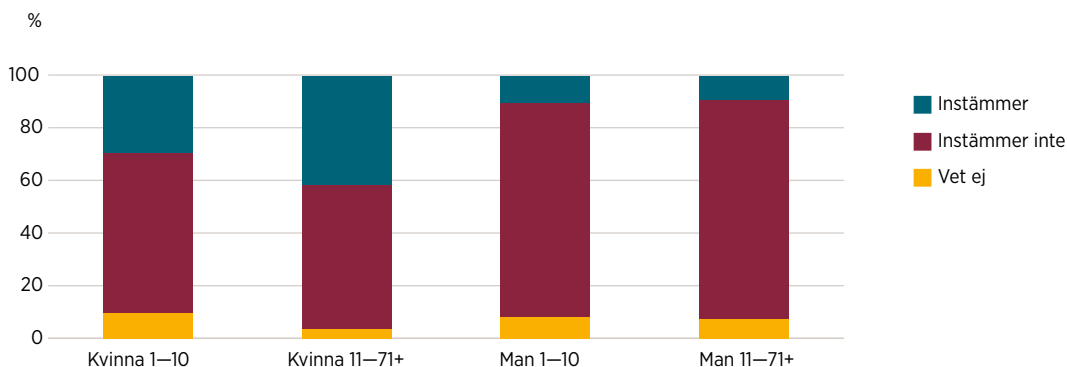


Resultaten redovisat utifrån kön och hur många anställda som finns på byrån.

ARBETSUPPGIFTER/UPPDRAG

Det är 37 procent, 41 procent i stora byråer och 29 procent i små byråer, av kvinnorna som anser helt eller delvis att de missgynnats i fråga om arbetsuppgifter på grund av sitt föräldraskap/sin föräldraledighet. Motsvarande siffra för männen är tio procent oavsett storlek på byrån. Andelen som anser sig helt eller delvis missgynnade i fråga om arbetsuppgifter/uppdrag är liksom för frågan om lön något lägre i årets mätning.

ANSER DU ATT DU PÅ GRUND AV DITT FÖRÄLDRASKAP/DIN FÖRÄLDRALEDIGHET NÅGON GÅNG UNDER DIN TID PÅ ADVOKATBYRÅ MISSGYNNATS I FRÅGA OM ARBETSUPPGIFTER/UPPDRAG?

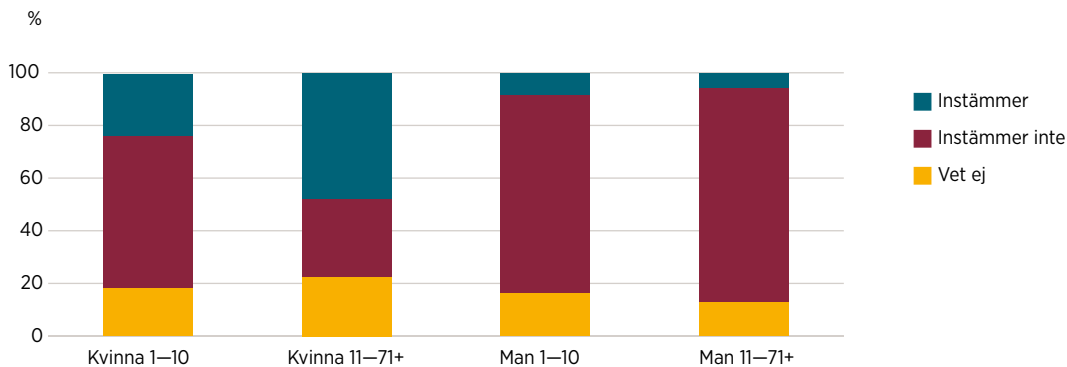


Resultaten redovisat utifrån kön och hur många anställda som finns på byrån.

DELÄGARSKAP

Det är 38 procent av kvinnor som anser helt eller delvis att de missgynnats i fråga om delägarskap. Det finns stora skillnader mellan stora och små byråer vad gäller om man anser sig ha blivit missgynnad i fråga om att bli delägare, åtminstone för kvinnorna. Cirka 50 procent av kvinnorna som jobbar på en stor byrå svarar att de helt eller delvis missgynnats i fråga om möjlighet att bli delägare på grund av sitt föräldraskap/sin föräldraledighet. Motsvarande andel på en liten byrå är 24 procent.

ANSER DU ATT DU PÅ GRUND AV DITT FÖRÄLDRASKAP/DIN FÖRÄLDRALEDIGHET NÅGON GÅNG UNDER DIN TID PÅ ADVOKATBYRÅ MISSGYNNATS I FRÅGA OM MÖJLIGHET ATT BLI DELÄGARE?



Resultaten redovisat utifrån kön och hur många anställda som finns på byrån.

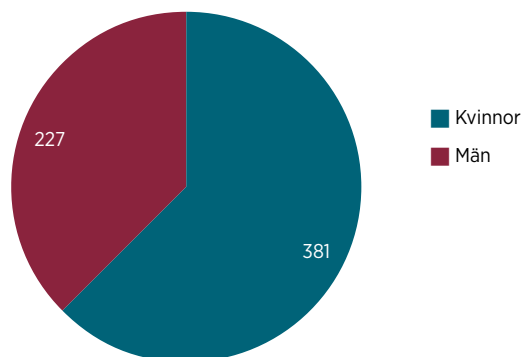
Om undersökningen

En enkät skickades ut via e-post till samtliga medlemmar i Juseks advokatsektion. Undersökningen pågick under tre veckor, 5 mars–25 mars 2015. Svarsfrekvensen var 38 procent (608 personer har besvarat minst en fråga av 1607 utskickade enkäter), varav 63 procent var kvinnor.

Det är okänt vilken effekt bortfallet har haft och det är osäkert i vilken utsträckning vi kan dra slutsatser som går utanför svarsgruppen. Eftersom de mönster som kan utläsas av svaren ofta är tydliga och i stor utsträckning motsvarar förra undersökningens resultatet vågar vi dock dra slutsatsen att svaren representerar tendenser som med stor sannolikhet har en grund i verkligheten.

Resultaten valideras även av den bild av verkligheten som vi som fackliga representanter på arbetsplatserna får i våra kontakter med målgruppen. Det finns dock en överrepresentation av kvinnor bland de svarande om man ser till hur den könsmässiga fördelningen ser ut i sektionen. Resultaten har därför delats upp och redovisas per kön eftersom män och kvinnor har olika svarsmönster i många av frågorna.

ANTAL SVARANDE PER KÖN (TOTALT 608 SVARANDE)



ANTAL SVARANDE PER KÖN OCH BYRÅSTORLEK	1–10 JURISTER	11 ELLER FLER JURISTER
Kvinna	156	205
Man	105	116

ANSTÄLLNINGSFORM	KVINNA	MAN
Anställd advokat/biträdande jurist	279	120
Delägare	47	77
Egenföretagare	40	25



- **ATT TÄCKA UPP LÖNEN** till åtminstone som kollektivavtal (till 90 %). Min arbetsplats betalar ingenting extra. Stort hinder när jag funderar på att skaffa barn. Även städhjälp och annat vore bra. Och en uttalad kultur på arbetsplatsen att man stödjer den som vill bilda familj och välkomnar den tillbaka sedan.
- **JAG HAR SAGT UPP MIG EFTER ANDRA BARNET** och börjar jobba kommunalt för mer tid med familjen! Advokater behöver inte städhjälp, barnflickor och matkassar, vi behöver en normal syn på arbete där vi precis som många andra kan jobba en åttatimmarsdag. Det ska inte anses normalt att jobba hela dagen för att sedan fortsätta jobba efter nattning. Det är sjukt!
- **FRÄMST EN ATTITYDFÖRÄNDRING TROR JAG ÄR VIKTIG.** Vilja att under småbarnsåren anpassa arbetsförhållandena till mer rimliga utan att för den skull halka efter enormt i lön och utvecklingsmöjligheter
- **JAG BLEV TVUNGEN ATT AVSLUTA MITT DELÄGARSKAP** i en advokatbyrå på grund av föräldraledighet. Finns ingen ekonomisk kompensation för att kunna betala delägar-skapskostnader under föräldraledighet. Ett återinförande av avbrottsförsäkringar för föräldraledighet hade hjälpt.
- **DET SVÄRASTE ÄR ATT BLI DELÄGARE ELLER STARTA EGET** på grund av det kostnads-ansvar man ådrar sig och att man vid varje ledighet måste arbeta upp klientstocken. Det tar också tid att få igång omsättningen eftersom uppdragen ofta löper över ganska lång tid.





Jusek är fackförbundet för jurister, ekonomer, systemvetare, personalvetare, kommunikatörer och samhällsvetare. Med 85 000 medlemmar är vi ett av de största förbunden för akademiker. Jusek är medlem i Saco och partipolitiskt obundet.

NYBROGATAN 30 • BOX 5167, 102 44 STOCKHOLM • 08-665 29 00 • JUSEK@JUSEK.SE • JUSEK.SE

Jusek